

Detta är SmåKom

SmåKom

- främjar samarbete mellan de små kommunerna
- sprider goda exempel från kommunala verksamheter och samarbeten
- är ett språkrör för de små kommunerna på i första hand nationell nivå

Detta gör SmåKom

SmåKom

- samlar de små kommunerna två gånger per år, till rikskonferens med stämma samt höstmöte
- sammanträffar några gånger per år med riksdagens partier för att diskutera aktuella och angelägna frågor
- påverkar statliga utredningar genom att möta utredare, delta i referensgrupper och skriva yttranden, som vi också erbjuder medlemmarna
- följer samhällsutvecklingen och informerar genom månatliga nyhetsbrev.

Prioriterade frågor

Bostadsfrågorna

I flera av de små kommunerna råder bostadsbrist. Invånare - inklusive nyanlända- behöver olika boendeformer i olika faser av livet. Svårigheter med finansiering, krav på nedskrivning och höga byggkostnader utgör de främsta hindren för bostadsproduktionen, men även alltför detaljerade regelverk kan utgöra hinder.

Strandskyddsbestämmelsernas praktiska tillämpning begränsar ofta utvecklingen i små kommuner. Länsstyrelserna tolkar och tillämpar det generella regelverket på olika sätt vid överprövningar. Att uppnå enhetlighet i tolkningen är nödvändigt. För att öka våra kommuners attraktionsvärde är möjligheten att bygga i lämpliga strandnära lägen en av de viktigaste byggstenarna.

Kommunal självstyrelse i strandskyddsfrågan, kombinerad med statliga bestämmelser om bevarande-andel, skulle bäst gynna utvecklingen i hela landet.

Finansiering för tillväxt

Nya idéer och lösningar krävs inom finansieringsområdet. Affärsbankerna är på väg att lämna landsbygden; vi har redan kommuner som är helt utan bankkontor.

Företag och privatpersoner har svårigheter att få krediter på grund av att marknadsvärdesprincipen ofta tillämpas strikt.

Nya finansiella instrument och institutioner krävs för att säkra landsbygdens behov. I både Finland och Norge finns goda exempel. Vi föreslår en liknande lösning i Sverige genom ettett samhällsuppdrag för fastighetsfinansiering ges till den statliga banken SBAB.

SmåKom vill särskilt påtala statens ansvar för finansiering när nya uppgifter läggs på kommunerna. Möjligheten till olika, så kallade asymmetriska, krav på kommunal medfinansiering bör övervägas.

Staten måste väga in den samhällsekonomiska nyttan och styrkan med små, väl fungerande kommuner.

Både långsiktighet och aktualitet krävs i utjämningsystemets olika parametrar för att säkra små kommuners möjlighet att möta förväntade demografiska förändringar.

Service och statlig närvaro i hela landet

SmåKom arbetar för att offentlig och kommersiell service prövas i nya former. Vi förordar en grundstruktur i medborgarservicen enligt Serviceutredningen (Lars Högdahl 2009:92). Förslagen i den är en enkel lösning för att trygga landsbygdens rättmätiga behov av både offentlig och kommersiell service.

SmåKom anser att det är positivt med ansatsen att återföra statliga jobb från Stockholm till övriga landet, vilket stämmer med riksdagens och regeringens avsiktsförklaring om decentralisering av statliga verksamheter.

Polisens närvaro i alla kommuner är av största vikt för medborgarnas trygghet.

Den genomförda omorganisationen har inte nått målet om förbättring av lokal polisenärvaro. Små kommuner har i stället upplevt en försämring.

I den fortsatta processen med polisens omorganisering vill SmåKom särskilt understryka vikten av att hänsyn tas till små kommuners stora geografier. Vi anser också att mål för uttryckningstider bör sättas på samma sätt som görs för övrig blåljusverksamhet.

Infrastruktur, IT och digitalisering

Att vägar och järnvägar underhålls och byggs på lika villkor i hela landet är närmast en överlevnadsfråga för landsbygden. Det gäller även en god tillgång till kollektivtrafik. Förmågan till finansiering, medfinansiering och förskottering får aldrig vara avgörande för om infrastruktur byggs och underhålls. Den sammantagna samhällsnyttan ska vara styrande. SmåKom ser också positivt på en utökad medelsfördelning regionalt.

Infrastrukturen för vatten och avlopp kräver snara åtgärder i de flesta kommuner, såväl stora som små. SmåKom bevakar frågan.

Regeringens målsättning att sluta den digitala klyftan och erbjuda minst 100 Mbit/s för alla år 2025 kräver en större andel nationell finansiering. Vi föreslår att den nationella infrastrukturbudgeten används även för fiberutbyggnad. Myndigheters regelverk för stöd måste dessutom syfta till att förenkla fiberutbyggnaden på landsbygden.

Snabbt bredband är en grundläggande förutsättning för att effektivisering och förbättrad service kan ske överallt genom digitala tjänster. Hinder i regelverk för kommuners möjligheter att dra nytta av varandras digitala utvecklingsprojekt måste elimineras.

En ansvarig minister för IT och digitalisering skulle befrämja ett helhetsperspektiv

Framtidens utmaningar för välfärden

Arbetskraftsbrist och brister i kompetensförsörjning utgör hinder för många kommuner att fullgöra sitt serviceuppdrag.

Nyanlända är en resurs som behövs i de mindre kommunerna. Det är nödvändigt att nyanländas kompetens snabbt tas tillvara, och att utbildning på alla nivåer erbjuds så snart som möjligt efter ankomst. Vi följer hanteringen av de förslag som den så kallade mottagandeutredningen redovisade.

Vi anser att utredningsförslagen, utöver att mer rättvisa mellan kommunerna skapas, även kommer att bidra till högre kvalitet i mottagandet och integrationen av nyanlända.

Genom att förenkla möjligheterna till fjärr- och distansundervisning förenklas även mottagandet av nyanlända. Det ger dessutom möjlighet för de mindre skolorna på landsbygden att leva vidare.

En seriös diskussion om hur den framtida välfärden ska finansieras måste påbörjas på alla politiska nivåer. En viktig del i en sådan diskussion är att kommunerna måste ges långsiktiga planeringsförutsättningar.

Ännu inte medlem i SmåKom?

Medlemsavgiften är 5 000 kr per år plus 2 kr per invånare. Kommuner som nu är medlemmar finns på karta på vår webbsida under flik medlemmar.

Bild från Bergs kommun

För mer information:

Kontakta SmåKoms sekreterare
Hilkka Eskelinen, 073-708 73 80
e-post: hilkka.eskelinen@smakom.se

Styrelsens ledamöter

finns på vår webbsida under flik kontakt.

www.smakom.se

De små kommunernas samverkan
SmåKom

Ett nationellt nätverk för små kommuner
som vill förändra